

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/76/2022
Identifikačné číslo spisu:	6720201314
Dátum vydania rozhodnutia:	30.03.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Holíč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:6720201314.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a sudcov JUDr. Igora Belka a JUDr. Martina Holíča, v spore žalobcu Okresnej prokuratúry Zvolen, so sídlom vo Zvolene, Trhová 7, za účasti intervenientky na strane žalobcu K. H., bývajúcej vo Q., J. N. XXXX/X, proti žalovaným 1/ Obci T. G., so sídlom v E., T. G. XX, 2/ C. Z., bývajúcemu vo Q., F. XXXX/X, obom právne zastúpeným JUDr. Ľubomírom Hlbočanom, advokátom, so sídlom v Bratislave, Vajnorská 20, o určenie vlastníctva, vedenom na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 8C/13/2020, o dovolaní žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. júla 2021 sp. zn. 11Co/39/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Intervenientke nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Zvolen (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 10. novembra 2020 č. k. 8C/13/2020-136 určil, že vlastníkom pozemku registra C KN parcela č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 65 m², katastrálne územie T. G., zapísaného na LV č. XXX Okresným úradom L., katastrálny odbor je O. T. G., IČO: XXXXXXXXX, T. G. XX, XXX XX T. G. (výrok I.), žalobcovi trovy konania nepriznal (výrok II.), žalovanému 1/ uložil povinnosť nahradiť trovy konania intervenientovi v rozsahu 100 % do troch dní odo dňa právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške (výrok III.) a žalovanému 2/ uložil povinnosť nahradiť trovy konania intervenientovi v rozsahu 100 % do troch dní odo dňa právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške (výrok IV.).

1.1 Žalobca, aktívne legitimovaný podľa § 93 ods. 1 písm. b/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), sa podanou žalobou domáhal určenia, že vlastníkom pozemku registra C KN parc. č. XXX/X vedeného ako zastavaná plocha a nádvorie o výmere 65 m² v katastrálnom území T. G., zapísaného na LV č. XXX (ďalej len „sporná

nehnutelnosť“) je obec T. G.. Žalobcovi bol doručený podnet fyzickej osoby na preskúmanie zákonnosti postupu obce T. G. v súvislosti s prevodom majetku z dôvodu osobitného zreteľa podľa § 9a ods. 8 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí (ďalej len „zákon o majetku obcí“), a to na základe uznesenia obecného zastupiteľstva č. 5/2019 z 30. októbra 2019, pričom nadobúdateľom spornej nehnuteľnosti, ktorá v minulosti slúžila ako jediná schodná príjazdová cesta pre motorové vozidlá k nehnuteľnostiam súpis. č. 3, 5 a 6, mal byť žalovaný 2/.

1.2 Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania zistil, že žalovaný 2/ a jeho manželka žiadali žalovaného 1/ o odkúpenie časti pozemku na parc. č. KN-E XXX - ostatné plochy o výmere 393 m² vedené na LV č. XXX, k.ú. T. G., ktorá sa nachádza v blízkosti ich rodinného domu a príjazdovej cesty. Zo zápisnice z 5. zasadnutia obecného zastupiteľstva, ktoré sa uskutočnilo 15. augusta 2019, mal súd za preukázané, že v rámci hlasovania podľa bodu 6. - žiadosť o odkúpenie pozemku - poslanci navrhli, aby bol pozemok zameraný geometrickým plánom. Poslanci hlasovali o schválení zámeru predaja pozemku; za jeho schválenie hlasovalo všetkých 5 poslancov. Obec zverejnila zámer predat' nehnuteľný majetok vo vlastníctve obce ako prípad hodný osobitného zreteľa v zmysle § 9a ods. 2 a 8 písm. e/ zákona o majetku obcí s tým, že takýmto prípadom je skutočnosť, že predmetný pozemok využíva žiadateľ ako príjazdovú cestu k svojmu rodinnému domu a je to priestor v jeho blízkosti. Na základe geometrického plánu z 5. septembra 2019, úradne overeného dňa 12. septembra 2019, bola pôvodná parcela parc. č. KN-E XXX o výmere 393 m² rozdelená na parcelu č. XXX/X o výmere 190 m², XXX/X o výmere 16 m², XXX/X o výmere 65 m². Dňa 28. októbra 2019 bola medzi predávajúcim - žalovaný 1/ a kupujúcim - žalovaný 2/ spísaná kúpna zmluva vo forme notárskej zápisnice pod č. N 383/2019. Predmetom kúpnej zmluvy bol novovytvorený pozemok KN vedený ako parcela registra C evidovaná na katastrálnej mape pod č. XXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere 65 m² za kúpnu cenu 2,- eur/1 m², t. j. 130,- eur. Z bodu 2. notárskej zápisnice vyplýva, že na platnosť kúpnej zmluvy sa vyžaduje, aby tento prevod a uzatvorená kúpna zmluva boli schválené obecným zastupiteľstvom obce T. G. s tým, že na vkladové konanie bude kúpna zmluva podaná až po vydaní uznesenia o schválení prevodu a kúpnej zmluvy obecným zastupiteľstvom a jej zverejnením na úradnej tabuli a internetovej stránke obce T. G.. Zo zápisnice zo zasadnutia obecného zastupiteľstva, ktoré sa konalo dňa 30. októbra 2019, súd prvej inštancie zistil, že za predaj nehnuteľného majetku vo vlastníctve obce z dôvodu hodného osobitného zreteľa hlasovalo všetkých 5 poslancov. Zároveň došlo k schváleniu zmluvy o odkúpení pozemku (bod 5. zápisnice zo zasadnutia obecného zastupiteľstva z 30. októbra 2019), za ktoré hlasovalo všetkých 5 poslancov. Uznesením z 12. októbra 2020 č. k. 8C/13/2020-122 súd prvej inštancie pripustil vstup intervenientky K. H. do konania na strane žalobcu.

1.3 Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 31 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon), § 93 ods. 1 písm. b/ CSP, § 1 ods. 1, § 8 ods. 2, 5, 6, §10 ods. 1 písm. a/, b/, § 11, § 13 ods. 5 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“), § 9a ods. 8 písm. e/, § 9b ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí (ďalej len „zákon o majetku obcí“) a § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“). Konštatoval, že kúpna zmluva je neplatná v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, pretože starostka žalovaného 1/ vystupujúca na strane predávajúceho uzatvorila so žalovaným 2/ kúpnu zmluvu pred jej schválením obecným zastupiteľstvom, a teda predtým, ako bola priamo poverená na uzatvorenie takejto zmluvy. Súd poukázal na ustanovenie § 9a ods. 8 písm. e/ zákona o majetku obcí, z ktorého vyplýva, že len obecné zastupiteľstvo je orgánom obce, ktoré môže rozhodnúť o prevode majetku obce z dôvodu hodného osobitného zreteľa. Až keď dôjde k schváleniu prevodu obecným zastupiteľstvom, môže starosta obce ako štatutárny orgán uzatvoriť zmluvu. Podpísanie zmluvy pred jej schválením obecným zastupiteľstvom má za následok neplatnosť takéhoto právneho úkonu. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s tvrdením žalovaných, že žiadny právny predpis nezakazuje starostovi obce podpísať zmluvu o prevode majetku obce a až následne takúto zmluvu schváliť, nakoľko starosta obce môže konať len na základe zákona a zo žiadneho ustanovenia zákona o obecnom zriadení ani zákona o majetku obcí nevyplýva, že by bolo možné najskôr podpísať zmluvu o predaji majetku obce a následne takýto predaj schváliť. V tejto súvislosti okresný súd poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Sžo 61/2009 zo 16. decembra 2009, v zmysle ktorého, ak starosta urobil právny úkon bez predchádzajúceho platného rozhodnutia obecného zastupiteľstva, takýto právny úkon obec nezaväzuje. K podpísaniu kúpnej zmluvy starostkou obce došlo ešte pred jej samotným schválením obecným zastupiteľstvom. Súd na okraj dodal, že dôvody

hodné osobitného zreteľa na prevod majetku obce neboli dané, pretože ak určitou cestou prechádza viacero osôb, predovšetkým ak je to cesta aj k iným nehnuteľnostiam, takýto pozemok by obec nemala predat', ak nie je preukázaná potreba a dôvod predaja takéhoto pozemku. O trovách konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP. Intervenientke vystupujúcej na strane žalobcu, ktorá bola v konaní úspešná, priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Žalobcovi žiadne trovy konania nevznikli, preto mu ich náhradu nepriznal.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovaných 1/ a 2/ rozsudkom z 29. júla 2021 sp. zn. 11Co/39/2021 vo výroku I. rozsudok súdu prvej inštancie v prvej a druhej výrokovej vete potvrdil. Výrokom II. zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v tretej a štvrtej výrokovej vete tak, že intervenientka na strane žalobcu má nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 % voči žalovaným 1/ a 2/, ktoré sú jej žalovaní 1/ a 2/ povinní zaplatiť každý v rozsahu 50 % v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o ich výške. Vo vzťahu k trovám odvolacieho konania rozhodol tak, že žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (výrok III.) a intervenientke nárok na náhradu trov nepriznal (výrok IV.).

2.1 Odvolací súd vec preskúmal v rozsahu určenom § 380 ods. 1, 2 CSP bez nariadenia pojednávania. Vo vzťahu k odvolacej námietke žalovaných o nedostatku aktívnej legitimácie prokurátora uviedol, že niet pochybnosti o tom, že v spore ide o určenie vlastníctva, preto na aktívnu legitimáciu prokurátora v zmysle § 93 ods. 1 písm. b/ CSP postačuje, ak žalobca, ktorým je prokurátor, tvrdí, že došlo k porušeniu ustanovení všeobecne záväzného právneho predpisu. Zistenie, či k porušeniu ustanovení všeobecne záväzného právneho predpisu došlo, má vplyv na výsledok sporu a nie na aktívnu vecnú legitimáciu, pričom rozhodovanie o tom, či došlo alebo nedošlo pri prevode majetku obce k porušeniu ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, je v kompetencii súdu. Odvolací súd ďalej v zhode so závermi súdu prvej inštancie skonštatoval, že pri prevode nehnuteľnosti zo žalovaného 1/ na žalovaného 2/ došlo k porušeniu ustanovenia právneho predpisu. Poukázal, že v zmysle § 9a ods. 8 písm. b/ zákona o majetku obcí musí byť pri prevode majetku obce z dôvodu hodného osobitného zreteľa dodržaný určitý, presne stanovený postup obecného zastupiteľstva spočívajúci v schválení dvoch samostatných uznesení. Obecné zastupiteľstvo najskôr trojpäťtinovou väčšinou všetkých poslancov schváli odôvodnený zámer previesť majetok obce z dôvodu hodného osobitného zreteľa. Schválený zámer je obec následne povinná zverejniť najmenej 15 dní pred schválením prevodu na úradnej tabuli a na svojej internetovej stránke, ak ju má zriadenú. Následne je obecné zastupiteľstvo oprávnené pristúpiť k schváleniu prevodu majetku obce, na základe ktorého je potom možné uzatvoriť kúpnu zmluvu. Odvolací súd konštatoval, že zákonom vyžadovaný postup nebol žalovaným 1/ dodržaný, nakoľko po schválení zámeru (15. augusta 2019) a jeho zverejnení uzatvorila dňa 28. októbra 2019 starostka žalovaného 1/ so žalovaným 2/ kúpnu zmluvu vo forme notárskej zápisnice č. N 383/2019, NZ 36675/2019, NCRIs 37494/2019, a až 30. októbra 2019 obecné zastupiteľstvo žalovaného 1/ schválilo prevod nehnuteľností vo vlastníctve obce. Schváleniu prevodu majetku vo vlastníctve obce tak v prejednávanej veci predchádzalo uzatvorenie kúpnej zmluvy, ktorú v mene žalovaného 1/ uzatvorila starostka. Kompetencie súvisiace s nakladaním s hnutelným a nehnuteľným majetkom obce sú však zákonom zverené len obecnému zastupiteľstvu ako kolektívnemu orgánu obce. Starosta obce je preto oprávnený pristúpiť k uzatvoreniu kúpnej zmluvy v mene obce až na základe uznesenia prijatého obecným zastupiteľstvom, ktorým dôjde k schváleniu prevodu majetku obce. Kúpna zmluva, uzatvorená bez predchádzajúceho zmocnenia obecným zastupiteľstvom, nemôže byť dodatočne zhojená (konvalidovaná), a je nutné hľadiť na ňu ako na absolútne neplatný právny úkon, na čom nič nemení ani skutočnosť, že kúpna zmluva bola uzatvorená vo forme notárskej zápisnice. Nakoľko zákon vyžaduje najskôr schválenie zámeru a následne aj schválenie samotného prevodu, tvrdenia žalovaného, že schválením zámeru previesť majetok obce bola vytvorená vôľa žalovaného 1/, a teda mohlo dôjsť k uzatvoreniu kúpnej zmluvy aj pred schválením takéhoto prevodu, nie je možné akceptovať.

2.2 Odvolací súd ďalej argumentoval, že žalovanými namietaný nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie týkajúci sa pripustenia vstupu intervenientky do konania nemohol mať vplyv na rozhodnutie vo veci samej, a teda nebol spôsobilý priviesť zrušenie napadnutého rozsudku tak, ako sa domáhali žalovaní. K. H. listom z 12. mája 2020 oznámila súdu, že má záujem vstúpiť do konania ako intervenient. V zmysle § 82 ods. 3 CSP má podanie okrem všeobecných náležitostí (§ 127 CSP) obsahovať aj okolnosti odôvodňujúce záujem intervenienta na výsledku sporu. Keďže podanie intervenientky

neobsahovalo zákonom vyžadované náležitosti, pri oprave väd podania súd prvej inštancie správne postupoval v zmysle § 128 CSP a vyzval intervenientku na jeho doplnenie. Intervencia vzniká doručením podania intervenienta súdu, ktorý je následne povinný oboznámiť strany sporu o tejto skutočnosti (§ 82 ods. 4 CSP). Okresný súd síce pochybil, keď oznámenie o vstupe intervenientky do konania nedoručil právnomu zástupcovi žalovaných, ale priamo stranám sporu, uvedené však nemohlo mať vplyv na samotný výsledok sporu. Obdobne to platí aj v súvislosti s podaniami intervenientky, ktoré neboli stranám sporu doručené a s ktorými v zmysle § 85 CSP nevyjadril súhlas žalobca, keďže na listinných dôkazoch a vyjadreniach predložených intervenientkou súd prvej inštancie nezaložil svoje rozhodnutie. Odvolací súd uviedol, že aj keby intervenientka do konania nevstúpila, resp. aj keby súd rozhodol, že vstup intervenientky do konania nie je prípustný, nemalo by to vplyv na rozhodnutie súdu vo veci samej, pretože predmetné konanie je vedené len z dôvodov uvedených v žalobe, a teda z dôvodov porušenia všeobecne záväzného právneho predpisu žalovaným 1/, ktorý v rozpore so zákonom o majetku obcí uzavrel kúpnu zmluvu pred samotným schválením prevodu obecného majetku obecným zastupiteľstvom.

2.3 K námietkam žalovaných, že súd prvej inštancie nevykonával navrhované dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu v rozsahu potrebnom na rozhodnutie odvolací súd s poukazom na ust. § 185 ods. 1 CSP a § 220 ods. 2 CSP pripomenul, že vykonanie ohliadky by smerovalo k zisťovaniu skutkového stavu, ktorého zistenie nebolo nevyhnutným podkladom pre rozhodnutie. Súd prvej inštancie za podstatnú považoval právnu otázku, či k prevodu vlastníckeho práva došlo spôsobom predpísaným zákonom, pričom ak záverom bolo konštatovanie o porušení ustanovení zákona o majetku obcí, nebol dôvod zisťovať skutkové okolnosti nesúvisiace s otázkou, podstatnou pre rozhodnutie súdu. V súlade s hospodárnosťou konania bolo aj nevykonanie navrhovaného dôkazu - výsluchu notára ako svedka. Z obsahu spisu a dôkazov v ňom obsiahnutých odvolaciu súdu vyplynulo, že otázka, či k súhlasu obecného zastupiteľstva došlo pred uzavretím zmluvy o prevode vlastníckeho práva alebo až po ňom, je dostatočne preukázaná.

2.4 Odvolací súd napokon k odvolaniu žalovaných proti výrokom o trovách konania vo vzťahu k intervenientke uviedol, že rovnaký režim ako na úspešnú stranu sporu sa čo do trov konania uplatňuje aj voči intervenientovi vystupujúcemu na tejto strane; a teda, ak bol žalobca v tomto konaní plne úspešný, patrí aj intervenientke vystupujúcej v konaní na jeho strane nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Odvolací súd však rozsudok súdu prvej inštancie v treťom a štvrtom výroku v zmysle § 388 CSP zmenil, keďže v zmysle týchto výrokov by mala intervenientka nárok na náhradu trov konania v rozsahu 200 %. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podali dovolanie žalovaní 1/ a 2/ (ďalej aj „dovolatelia“), prípustnosť ktorého vyvodzovali z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP. Rozsudok odvolacieho súdu napadli vo výrokoch I. a II. Dovolanie založili na argumentácii, že im súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolatelia namietali, že rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie, a tiež postup odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie, ktoré ich vzniku predchádzali, sú nezákonné a nerešpektujú ustanovenia CSP a právo žalovaných na spravodlivý proces.

3.1 Žalovaní namietali, že súd prvej inštancie nezákonným postupom, ktorý odobril aj odvolací súd, zvýhodnil intervenientku v súdnom spore tým, že ju v rozpore s § 128 ods. 1 CSP vyzval na doplnenie dôvodov, ktoré odôvodňujú jej právny záujem na výsledku konania, pričom jej doplnené podanie žalovaným vôbec nedoručoval, a to napriek skutočnosti, že intervenientka k nemu pripojila aj listinné dôkazy, z ktorých súd prvej inštancie vychádzal pri zisťovaní skutkového stavu veci. V dôsledku takéhoto postupu bolo žalovaným znemožnené podať kvalifikovaný návrh, aby súd rozhodol, či vstup intervenienta je prípustný, čo mohlo mať za následok, že súd prvej inštancie by vstup intervenientky do konania nepripustil, jeho rozsudok by nebol založený aj na tvrdeniach intervenientky a ňou predložených dôkazoch a žalovaní by neboli zaviazaní k náhrade trov konania intervenientky. Namietali tiež nepreskúmateľnosť uznesenia, ktorým súd prvej inštancie pripustil vstup intervenientky do konania. Súd prvej inštancie podľa žalovaných nepostupoval podľa § 85 CSP a na tvrdenia a dôkazy predložené intervenientkou tak ani nemohol prihliadať, lebo na ich uplatnenie žalobca nikdy nedal súhlas.

3.2 Dovolatelia ďalej v dovolaní tvrdili a namietali, že rozsudok odvolacieho súdu je absolútne

nepresvedčivý a nie je dostatočne odôvodnený, lebo nedáva žalovaným odpoveď na ich podstatnú argumentáciu. Nesprávny procesný postup odvolacieho súdu videli aj v tom, že na prejednanie odvolania žalovaných nebolo nariadené pojednávanie, a to napriek tomu, že v konaní išlo o určenie vlastníckeho práva k majetku obce, čo je nepochybne vo verejnom záujme. Odvolací súd napokon podľa žalovaných nesprávnym procesným postupom bez opory v ustanoveniach CSP priznal intervenientke právo na náhradu trov, čím porušil právo dovolateľov na spravodlivé súdne konanie.

3.3 Žalovaní žiadali, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zmenil v tom zmysle, že žalobu zamietla, žalovaní majú voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 % a priznal žalovaným voči žalobcovi tiež nárok na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100 %, alternatívne aby rozsudok odvolacieho súdu v I. a II. výroku zrušil a zrušil v celom rozsahu aj rozsudok súdu prvej inštancie, a aby v tejto časti vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, v ktorom nanovo rozhodne aj o práve na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a práve na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania.

4. Žalobca v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalovaných 1/ a 2/ navrhol, aby dovolací súd dovolanie ako neprípustné odmietol, pretože nespĺňa zákonom určené atribúty na to, aby sa ním dovolací súd mohol a mal vecne zaoberať, alternatívne navrhol dovolanie zamietnuť.

5. Intervenientka v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalovaných 1/ a 2/ uviedla, že trvá na tom, že nezákonným predajom nehnuteľnosti žalovanému 2/ bol okrem porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov obmedzený aj výkon jej vlastníckeho práva pri užívaní rodinného domu č. 5 a 6, a to tým, že sa do dnešného dňa k uvedeným domom nedá dostať vozidlom.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), pričom dospel k záveru, že dovolanie žalovaných 1/ a 2/ je potrebné ako neprípustné odmietnuť.

7. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (rozhodnutia najvyššieho súdu, sp. zn. 2 Cdo 165/2017, 3 Cdo 14/2017, 4 Cdo 157/2017, 5 Cdo 155/2016, 8 Cdo 67/2017, 9 Cdo 72/2020).

8. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (3 Cdo 42/2017, 4 Cdo 95/2017, 5 Cdo 87/2017, 8 Cdo 99/2017, 9 Cdo 72/2020).

9. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je skôr reštriktívny výklad (1 Cdo 26/2017, 2 Cdo 154/2017, 3 Cdo 42/2017, 5 Cdo 12/2017, 7 Cdo 163/2017, 8 Cdo 73/2017, 9 Cdo 72/2020).

10. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu

opodstatnenosti dovolania (t. j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné.

11. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania.

12. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

14. V danom prípade dovolatelia prípustnosť dovolania vyvodzovali z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

16. V prvom rade treba uviesť, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (3 Cdo 41/2017, 3 Cdo 214/2017, 8 Cdo 5/2017, 8 Cdo 73/2017). Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie dovolateľov, že v konaní došlo k nimi tvrdenej vade zmätočnosti, pričom takúto vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu nezistil.

17. Ustanovenie § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

18. Žalovaní namietajú vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ CSP opreli o tvrdenie, že súdy nižšej inštancie nezákonným procesným postupom pripustili vstup intervenientky do konania, čím znemožnili

žalovaným podať kvalifikovaný návrh v zmysle § 83 CSP, a v konaní prihladli na ňou tvrdené skutočnosti a predložené dôkazy bez toho, aby s tým žalobca vyjadril súhlas. Súd nižšej inštancie podľa dovolateľov tiež nedostatočne odôvodnil právny záujem intervenientky na výsledku sporu a odvolací súd nedostatočne odôvodnil napadnutý rozsudok. Porušenie práva na spravodlivé konanie videli v priznaní náhrady trov konania intervenientke bez právneho základu. Dovolatelia napokon tvrdili aj to, že odvolací súd mal vo veci nariadiť pojednávanie v zmysle § 385 ods. 1 CSP, lebo to vyžadoval verejný záujem.

19. K námietke dovolateľov, že súdy nižšej inštancie nesprávnym procesným postupom zvýhodnili intervenientku, keď ju v rozpore s ust. § 128 ods. 1 CSP výzvou z 20. mája 2020 pre absenciu odôvodnenia jej právneho záujmu na výsledku konania vyzvali na doplnenie podania z 12. mája 2020, ktorým oznámila svoj vstup do konania, dovolací súd uvádza nasledovné:

20. V zmysle § 82 ods. 1 CSP intervenient vstupuje do konania z vlastného podnetu alebo na základe oznámenia o spore podľa § 86 písomným podaním.

20.1 Podanie je úkon určený súdu (§ 123 ods. 1 CSP), pričom podanie tretej osoby, ktorým do konania vstupuje ako intervenient, nie je podaním vo veci samej (§ 123 ods. 2 CSP a contrario). Podľa § 127 ods. 1, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a/ ktorému súdu je určené, b/ kto ho robí, c/ ktorej veci sa týka, d/ čo sa ním sleduje a e/ podpis.

20.2 V zmysle § 82 ods. 3 CSP v podaní, ktorým vstupuje do konania, musí intervenient okrem všeobecných náležitostí podania uviesť tvrdenia, ktoré odôvodňujú jeho právny záujem na výsledku konania. Niet pochyb, že zákon v citovanom ustanovení okrem všeobecných náležitostí podľa § 127 ods. 1 písm. a/ až e/ CSP vyžaduje tiež osobitnú náležitosť v podobe odôvodnenia právneho záujmu intervenienta na výsledku konania. Stanovené náležitosti je potrebné v podaní uviesť takým spôsobom, aby z obsahu podania jednoznačne vyplývali, prípadne, aby bolo možné ich bez akýchkoľvek pochybností z textu podania vyvodit'; nezáleží na tom, v akom poradí alebo usporiadaní sú uvedené. Za vadu podania sa považuje predovšetkým absencia niektorej obsahovej náležitosti stanovenej zákonom pre podanie. Pôjde o tzv. neúplné podanie. V prípade, že podanie strany nemá zákonom stanovené náležitosti, ide o vady podania, ktorých postup odstraňovania je obsiahnutý v § 128 a 129 CSP.

21. V zmysle § 128 CSP, ak nejde o podanie vo veci samej alebo návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia a z podania nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, vyzve súd na doplnenie alebo opravu tohto podania. Na doplnenie alebo na opravu podania súd určí lehotu, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní. Ak sa v lehote určenej súdom podanie nedoplní alebo neopraví, prípadne sa doplní alebo opraví tak, že z neho nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, na také podanie súd neprihliada.

21.1 Napriek skutočnosti, že zákon (až na výnimku v zmysle § 128 ods. 2 CSP), výslovne neustanovuje, čo by mala výzva na odstránenie vád podaní, ktoré nie sú podaniami vo veci samej, obsahovať, per analogiam legis je možné vyvodit', že výzva na odstránenie vád podaní, ktoré nie sú podaniami vo veci samej, by mala obsahovať predovšetkým údaje o tom, v čom je podanie neúplné či nezrozumiteľné alebo neurčité, poučenie o tom, ako je potrebné opravu či doplnenie uskutočniť, určenie lehoty na odstránenie vád podania a napokon poučenie o tom, že sa naň nebude prihliadať, ak nebude opravené alebo doplnené. Poučenie o spôsobe opravy musí byť konkrétne, nesmie byť uskutočnené len formálne (k tomu pozri aj Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. *Civilný sporový poriadok*. 2. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 504 - 507).

22. Pokiaľ žalovaní namietali, že im súd prvej inštancie vôbec nedoručoval doplnené podanie intervenientky, čím im znemožnil oboznámiť sa s obsahom tohto podania a priloženými listinnými dôkazmi, dovolací súd poukazuje, že súd je v zmysle § 82 ods. 4 CSP povinný informovať strany sporu o vzniku intervencie, teda, že mu bolo doručené podanie o vstupe do konania, pre súd však z uvedeného ustanovenia nevyplýva povinnosť oboznámiť strany sporu so samotným obsahom tohto podania. Napriek skutočnosti, že súd prvej inštancie oznámenie o vstupe intervenientky do konania najprv, v rozpore s ust. § 110 CSP, doručoval priamo žalovanému 1/ a žalovanému 2/ a nie ich právnomu zástupcovi, z obsahu spisu vyplýva, že táto vada bola v konaní zhojená a oznámenie o vstupe bolo 26. augusta 2020 účinne doručené právnomu zástupcovi žalovaných (pozri. č. I. 107 spisu).

23. Po vstupe intervenienta do konania podľa § 82 CSP môže strana podať návrh, aby súd rozhodol, že vstup intervenienta nie je prípustný. Dovolaciemu súdu z obsahu spisu vyplynulo, že dovolatelia takýto návrh v zmysle § 83 CSP aj podali (pozri č. 1. 98). O návrhu rozhoduje súd uznesením, vo výroku ktorého vysloví (ak zistí, že intervenient nemá právny záujem na výsledku konania), že vstup intervenienta nie je prípustný, inak návrh zamietne, prípadne vo výroku vysloví, že vstup intervenienta je prípustný. Pokiaľ navyše dovolatelia nesprávne procesného postupu súdu prvej inštancie videli aj v nedostatočnom odôvodnení uznesenia súdu prvej inštancie z 12. októbra 2020 č. k. 8C/13/2020-122, dovolací súd poukazuje, že odvolanie proti uzneseniu podľa § 83 CSP nie je prípustné (§ 355 ods. 2 CSP v spojení s § 357 písm. a/ až o/ CSP a contrario) a pre rozhodnutie súdu o prípustnosti intervencie je irelevantné, či strany sporu s intervenciou súhlasia.

24. Žalovaní ďalej s poukazom na § 85 CSP namietali, že súd prvej inštancie sa v priebehu konania nikdy neobrátil na žalobcu s otázkou, či súhlasí s uplatnením prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany uplatnenými intervenientkou, preto svoje rozhodnutie a zistenie skutkového stavu nemohol založiť na vyjadreniach a dôkazoch predložených intervenientkou. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na bod 9.1 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, v zmysle ktorého: „Súd (prvej inštancie - pozn. dovolacieho súdu) pri rozhodovaní neprihliadal na listiny predložené intervenientkou. Neskúmal sklon príjazdovej cesty, obsah podnetu pani Vodičkovej na preskúmanie zákonnosti postupu obce ani skutočnosť, či manžel intervenientky je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, pretože uvedené bolo pri rozhodovaní vo veci samej bez právneho významu. Keďže konkrétne pochybenie súdu musí byť hodnotené v kontexte celého konania, odvolací súd s prihliadnutím na predmet konania a okolnosti sporu konštatuje, že pre zrušenie napadnutého rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP nebol daný zákonný dôvod. Aj keby intervenientka do konania nevstúpila, resp. aj keby súd rozhodol, že vstup intervenientky do konania nie je prípustný, nemalo by to vplyv na rozhodnutie súdu vo veci samej, pretože predmetné konanie je vedené len z dôvodov uvedených v žalobe, a teda z dôvodov porušenia všeobecne záväzného právneho predpisu žalovaným 1/, ktorý v rozpore so zákonom o majetku obcí uzavrel kúpnu zmluvu pred samotným schválením prevodu obecného majetku obecným zastupiteľstvom.“ V kontexte uvedeného dovolací súd dodáva, že hoci odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie obsahuje aj konštatovanie o tvrdeniach intervenientky a ňou preložených listinných dôkazoch, z bodov 36. až 38. odôvodnenia jednoznačne vyplýva, že súd pri rozhodovaní o dôvodnosti návrhu žalobcu na tieto skutočnosti neprihliadal a zaoberal sa len skutočnosťami relevantnými vo vzťahu k rozhodovaniu vo veci samej. Najvyšší súd v tejto súvislosti považuje za potrebné odkázať aj na bod 10. odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

25. K námietke dovolateľov, že odvolací súd v rozpore s § 358 ods. 1 CSP na prejednanie odvolania žalovaných nenariadil pojednávanie, dovolací súd v prvom rade uvádza, že ani Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ani judikatúra EŠLP netrvá na tom, aby sa civilné konania na každej inštancii/stupni prejednávali verejne, t. j. na ústnych pojednávaniach. Ak súd prvej inštancie rozhodoval na pojednávaní, odvolací súd v zásade pojednávanie nariadiť nemusí.

26. V zmysle § 385 ods. 1 CSP na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Povinnosť nariadiť odvolacie pojednávanie z dôvodu verejného záujmu spĺňa požiadavky ustálené judikatúrou EŠLP (porovnaj napr. Hakansson a Sturesson v. Švédsko z 2. februára 1990, Schuler-Zraggen v. Švajčiarsko z 24. júna 1994, Zumtobel v. Rakúsko z 21. septembra 1993). Pri určovaní kritérií na definovanie obsahových náležitostí pojmu „verejný záujem“ EŠLP konštatoval, že „verejný záujem je nevyhnutne rozsiahly, a preto je prirodzené, že štát má pomerne široký priestor na voľnú úvahu.“. Obdobný prístup možno vysledovať aj v judikatúre Ústavného súdu Slovenskej republiky. Ústavný súd Slovenskej republiky všeobecne akceptoval, že konkrétny obsah verejného záujmu môže byť vymedzený v konkrétnom zákone na okruh spoločenských vzťahov, ktoré sú v zákone upravované. V náleze PL. ÚS 33/95 uviedol, že „pojem verejného záujmu je právne vymedziteľný len vo vzťahu ku konkrétnemu základnému právu alebo slobode“.

27. Dôležitý verejný záujem zákon používa ako pojem bez bližšieho naplnenia jeho obsahu. Posúdenie toho, či sú splnené zákonné podmienky na postup podľa § 385 CSP, t. j. či existuje dôležitý verejný záujem na nariadení verejného pojednávania na prejednanie odvolania (na ktorom by strana mala právo vznášať svoje námietky a mala by právo byť na ňom prítomná), je výsostnou úlohou konajúceho odvolacieho súdu po zohľadnení skutkového a právneho stavu a ďalších konkrétnych okolností prejednávanej veci (pozri nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 12. októbra 2017 sp. zn. II. ÚS 285/2017).

27.1 V zmysle rozhodovacej praxe najvyššieho súdu môže dôležitý verejný záujem spočívať napríklad v tom, že sa nepriamo dotýka väčšieho okruhu osôb, ktoré nie sú stranami sporu (k tomu pozri rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 136/2018, 6 Cdo 95/2016). Najvyšší súd napríklad v rozhodnutí sp. zn. 6 Cdo 227/2011 z 8. februára 2012 k pojmu dôležitý verejný záujem uviedol, že jeho existencia je dôvodom na nariadenie pojednávania len vtedy, ak by otázky, ktoré sú predmetom konania, mohli mať širší spoločenský dopad a ak by ochrana práv a právom chránených záujmov účastníkov konania mohla byť významná i pre iné subjekty (obdobne tiež napr. uznesenie najvyššieho súdu z 20. decembra 2016 sp. zn. 2 Cdo 91/2016). V ďalšom rozhodnutí z 30. októbra 2012 sp. zn. 1 Cdo 87/2011 najvyšší súd konštatoval, že verejný záujem je časovo a miestne premenný stav, a preto sa musí posudzovať len v konkrétnej situácii, v konkrétnom mieste a čase. Je preto vecou súdu posúdiť, či vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu ide v danej veci o dôležitý verejný záujem alebo nie.

27.2 Treba tiež pripomenúť, že pokiaľ ide o podmienku dôležitého verejného záujmu zakotvenú v ustanovení § 385 CSP, jej neexistencia, resp. prelomenie predpokladá predovšetkým príčinnú súvislosť (kauzálny nexus) medzi nenariadením pojednávania (postupom odvolacieho súdu) a poškodením strany sporu. V opačnom prípade by bol na každej veci daný dôležitý verejný záujem už len tým, že verejnosť chce byť prítomná na pojednávaní (k tomu pozri aj Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. 2. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 1287 - 1288).

28. Nakoľko odvolací súd v posudzovanom prípade nezistil potrebu zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nezistil ani existenciu dôležitého verejného záujmu, a teda nešlo ani o jeden prípad zákonom vymenovaný, kedy by odvolací súd bol povinný obligatórne nariadiť pojednávanie, postupoval správne, keď pojednávanie nenariadil. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je dovolací súd toho názoru, že postup odvolacieho súdu bol zákonný. Odvolací súd, zohľadňujúc princíp procesnej ekonomie, v konaní postupoval v súlade s procesnými právnymi predpismi a žalovaným neznemožnil uplatniť procesné práva priznané im právnym poriadkom na zabezpečenie ich práv a oprávnených záujmov. Na uvedených záveroch nič nemení ani skutočnosť, že v posudzovanom spore ide o určenie vlastníctva z dôvodu porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov, nakoľko treba prihliadať aj na ďalšie konkrétne okolnosti prejednávanej veci (pozri bod 27.1 tohto uznesenia). V kontexte posudzovanej veci, aj keď sa žaloba týka nakladania s majetkom obce, z priebehu konania na súdoch nižšej inštancie je zrejmé, že okrem intervenientky žiadne ďalšie osoby neprejavili právny záujem na výsledku konania, pretože v opačnom prípade by postupovali obdobne ako intervenientka. Navyše je potrebné prihliadnuť aj na to, aký dopad by nariadenie odvolacieho pojednávania (resp. prípadné zrušenie rozhodnutia odvolacieho súdu z dôvodu jeho nenariadenia a následný postup odvolacieho súdu v zmysle § 455 CSP) malo na samotného dovolateľa. Nariadenie pojednávania v konaní o odvolaní by malo zmysel predovšetkým vtedy, ak by odvolací súd v procesnom postupe súdu prvej inštancie vzhliadol porušenie práva žalovaných na spravodlivý proces a dôvodnosť odvolacej argumentácie žalovaných, a ak by pojednávanie mohlo viesť k tomu, aby bol spravodlivý proces žalovaným umožnený dodatočne, tzn. ak by na ňom bolo možné odstrániť chyby v procesnom postupe súdu prvej inštancie. V danom prípade však o taký prípad nešlo.

29. Dovolací súd s poukazom na vyššie uvedené dospel k záveru, že procesný postup súdov, ktoré konali v zmysle ustanovení CSP, nemožno považovať za porušenie práva na spravodlivý proces. Postup odvolacieho súdu neporušil kogentné procesné ustanovenia, a nevymyká sa nielen zo zákonného, ale ani z ústavnoprávneho rámca, pričom odvolací súd neporušil vo vzťahu k dovolateľom zaručené procesné práva spojené so súdnou ochranou práva.

30. Dovolací súd ďalej uvádza, že za znemožnenie strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP, treba považovať aj taký postup súdu, ktorým sa strane odmieta možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ktorým dochádza k odmietnutiu spravodlivosti, keď súdom prijaté závery nemajú svoj racionálny základ v interpretácii príslušných ustanovení právnych predpisov, a teda sú svojvoľné a neudržateľné a keď rozhodnutie súdu neobsahuje žiadne dôvody alebo ak v ňom absentuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci, prípadne ak argumentácia obsiahnutá v odôvodnení rozhodnutia je natoľko vnútorne rozporná, že rozhodnutie ako celok je nepresvedčivé.

31. K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

31.1 Rovnako, podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“), riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplyvajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

31.2 Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá so všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj so špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP.

32. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil

zistený skutkový stav.

33. Vo vzťahu k uplatnenej námietke nedostatku odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd uvádza, že v posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

34. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie v spojení s odôvodnením dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu má podľa názoru dovolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP. Dovolací súd nezistil, že by v danej veci išlo o taký prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva žalovaných 1/ a 2/ na spravodlivý proces. Odvolací súd odôvodnil potvrdzujúci výrok svojho rozhodnutia spôsobom zodpovedajúcim zákonu. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu (najmä body 7. až 15.), ako aj rozhodnutia súdu prvej inštancie (najmä body 4. až 44.), nevyplyva rozpornosť, nepresvedčivosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu sa vporadúva so všetkými podstatnými rozhodujúcimi skutočnosťami a myšlienkový postup odvolacieho súdu je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal (§ 220 ods. 2 CSP).

35. Pokiaľ dovolatelia namietali, že rozsudok odvolacieho súdu nedáva žalovaným odpoveď na ich podstatnú argumentáciu, že starostka žalovaného 1/ bola zmocnená na uzatvorenie kúpnej zmluvy so žalovaným 2/ dňa 15. augusta 2019, kedy došlo k schváleniu zámeru previesť majetok, dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je daný prípad (pozri najmä bod 8.1 až 8.4 odôvodnenia napadnutého rozsudku).

35.1 Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, IV. ÚS 324/2011) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania (strán sporu) vrátane ich dôvodov a námietok. Iba skutočnosť, že dovolatelia sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňujú, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06). Samotné odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (IV. ÚS 112/05, IV. ÚS 324/2011).

35.2 Dovolací súd neakceptoval opodstatnenosť dôvodov, ktoré žalovaní uvádzali v dovolaní o zmätočnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, trpiaceho nedostatkom riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia, pretože uvedené vady nezistil.

36. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod. V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dôvodom prípustnosti dovolania.

37. Dovolací súd poznamenáva (najmä vo vzťahu k ostatnej dovolacej námietke žalovaných týkajúcej sa nároku intervenientky na náhradu trov konania), že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska namietanej zmätočnej vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP správnosť právnych záverov, ku ktorým odvolací súd dospel, nie je relevantná, lebo prípadné nesprávne

právne posúdenie veci túto vadu zmätočnosti nezakladá (R 24/2017); tento právny záver považuje za ústavnoprávne akceptovateľný i ústavný súd (I. ÚS 61/2019). Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06). V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

38. Skutočnosť, že dovolateľ má odlišný právny názor než konajúci odvolací súd, bez ďalšieho nezakladá ním tvrdenú vadu v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 420 písm. f/ CSP (9 Cdo 248/2021, 9Cdo 73/2020, 9 Cdo 121/2020).

39. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd dospel k záveru, že dovolanie žalovaných nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné, preto dovolanie ako neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

40. O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP tak, že ich náhradu nepriznal, pretože aj keď výsledok dovolacieho konania obdobný jeho zastaveniu zavinili žalovaní (§ 256 ods. 1 CSP), žalobcoví, ako ani intervenientke žiadne preukázané trovy dovolacieho konania nevznikli (R 72/2018).

41. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.